

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93,
4791 Lillesand

Sendes kun elektronisk til
firmapost@nkom.no

Oslo, 16. november 2022

Veivalg for frekvensforvaltningen mot 2030 – innspill fra Space Norway

Space Norway viser til rapport 19. oktober d.å. fra Nkom om «Veivalg for frekvensforvaltningen mot 2030». I rapporten ses det bl.a. nærmere på spørsmålene om hvordan bruken av ekomtjenester og kommunikasjonsløsninger vil utvikle seg frem mot 2030 og hvilken innvirkning den forventede utvikling vil ha for frekvensforvaltningen fremover.

Space Norway, som er et statlig eid aksjeselskap med hovedoppgave å forvalte og videreutvikle strategisk rominfrastruktur som dekker viktige samfunnsbehov, vil i det følgende benytte anledningen til å kommentere vurderingene fra Nkom i ovennevnte rapport. Frist for høringsinnspill er satt til 16. november.

Nkom peker innledningsvis i rapporten på at satellittkommunikasjon vil være ett av områdene hvor det forventes større endringer frem mot 2030. Nkom skriver at de tror lavbanesatellitter vil vokse frem som et godt alternativ til andre bredbåndsforbindelser, noe som vil kunne bidra til å nå målet om bredbånd til alle. Videre fremgår det at Nkom ikke forventer store endringer i bruken av ressurser til satellittvirksomhet, men det anføres at sektoravgiftsnivået innenfor satellittområdet likevel vil bli vurdert.

Space Norway deler Nkoms forventning knyttet til at det vil skje en videre fremvekst av lavbanesystemer frem mot 2030, herunder troen på at slike systemer vil kunne bidra til oppnåelse av målet om bredbånd til alle. Space Norway vil likevel advare mot å ha et ensidig fokus på lavbanesatellitter fremover. Geostasjonære satellittsystemer vil, slik Space Norway ser det, fortsatt spille en viktig rolle, spesielt når det gjelder ivaretagelse av kritiske og samfunnsviktige tjenester. Geostasjonære systemer sikrer kontinuerlig dekning av et nærmere geografisk område, noe som er avgjørende for denne typen tjenester. Det er derfor viktig at regulatoriske myndigheter ikke prioriterer lavbanesystemene på bekostning av satellittsystemer som opererer i andre baner enn LEO. Eksempelvis vil HEO-systemer¹ være et system som kan sikre kontinuerlig dekning der man ikke har sikt til GEO.

Lavbanesystemene vil, som nevnt, kunne bidra til oppnåelse av målet om bredbånd til alle, men Space Norway mener det fremstår som unyansert når det legges til grunn at slike systemer vil kunne vokse frem «*som et godt kommersielt alternativ til andre bredbåndsforbindelser*». Slik Space Norway ser det, vil satellittbasert bredbåndsforbindelser mer generelt vil kunne utgjøre et supplement til landbaserte bredbåndsinfrastrukturer. Dette vil

¹ High Inclined Earth Orbit

spesielt gjelde i mer grisgrendte strøk, der det enten er vanskelig eller ikke økonomisk forsvarlig å bygge landbaserte infrastrukturer. Satellittvirksomhet er kjennetegnet av høye kostnader, stor risiko og lang inntjeningsperiode, noe som også vil gjelde for lavbanesystemer pga. det store antallet satellitter som må til for at systemet skal kunne gi sammenhengende og kontinuerlig dekning.

Det må også bemerkes at det Nkom skriver om at «*vi vil vurdere sektoravgiftsnivået innenfor satellittområdet*», ikke står helt i forhold til det som sies samme sted om at en ikke forventer store endringer i bruken av ressurser til satellittvirksomhet. Gjeldende avgiftsnivå holder, slik Space Norway ser det, allerede et høyt nivå, og det gjøres i denne sammenheng oppmerksom på at satellittvirksomhet er preget av sterk internasjonal konkurranse, hvor relativt små norske aktører kjemper for å levere konkurransedyktige produkter, løsninger og tjenester.

Når det gjelder Nkoms vurderinger knyttet til satellitt spesielt, heter det i rapporten at Nkom ser et økende press fra andre tjenester om å få tilgang til frekvensressurser som brukes til satellitt. Videre skriver Nkom, under henvisning til at mange satellittbaserte tjenester er kritiske eller samfunnsviktige, at de vil ha særlige hensyn å ivareta når bruken av slike bånd skal vurderes selv om tjenestene likevel vil være nødt til å dele tilgang til spektrum.

Space Norway viser til at satellittbaserte tjenester stiller krav til omfattende og kostbar frekvenskoordinering, både nasjonalt og internasjonalt. Dette stiller spesielle krav til deling av spektrum med andre teknologier, som for eksempel radiolinjer eller mobilkommunikasjon (herunder 5G). Det anses derfor som problematisk dersom det åpnes for ytterligere deling av spektrumet som er tilgjengelig for satellitttjenester, utover det som allerede er regulert. Spesielt sett i lys av andre endringer Nkom måtte gjøre, som vil kunne medføre økt behov for satellittkapasitet. Dette kan for eksempel komme som et behov for økt kapasitet til kringkastingstjenester over satellitt for å ivareta en reduksjon av kapasitet i bakkenettet med påfølgende overføring av tjenester til andre teknologier. Space Norway anser også «mobilerosjon» av frekvensbånd allokert for satellitt som en reel trussel mot eksisterende og fremtidige satellitttjenester, som det så riktig påpekes av Nkom som viktig å verne mot, hvilket underbygger vårt standpunkt mot noen ytterligere deling av spektrumet som er tilgjengelig for satellitttjenester.

Space Norway vil også understreke behovet for beskyttelse av jordstasjoner som mottar data fra jordobservasjonssatellitter i 26 GHz-båndet og X-bånd. Slik Space Norway ser det, bør det innføres en nasjonal database som muliggjør egenregistrering av mottaksantenner som ønsker beskyttelse, f.eks. etter modell av Ekomportalen. Vi tror dette vil understøtte sameksistens i den grad dette er mulig, og at det vil underlette Nkoms oppgave med å beskytte satellitttjenester.

For Space Norway AS:

Torstein Losnedahl
Advokat